

A keresztény élet forrása, központja és csúcsa:

A szentmise

5. rész: Az adományok előkészítése

Előadó: Maga László Plébános atya

Időpont: 2012. július 14.

Az Eucharisztia liturgiája és az Adományok előkészítése

A szentmise 2. része az Eucharisztia liturgiája, ebben megemlékezünk az utolsó vacsoráról. Színhely: az oltár.

3 része: Adományok előkészítése – Eucharisztikus imádság – Szent lakoma - Befejező szertartás

www.shutterstock.com · 31338742

Fogalomtisztázás – Felajánlás vagy adományok előkészítése?
Két felajánlás: először a kenyeret és bort ajánljuk fel Istennek, majd az átváltoztatás után Krisztus testét és véréét.

Fogalmak:

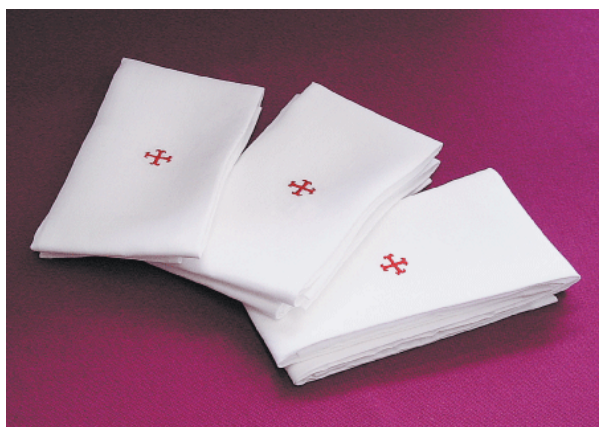
Vélum (Kehelytakaró) Vö. Reveláció

Korporálé (Kehelyterítő)

Purifikátorium (Kéztörölő)

Kehely (Bort/Krisztus vérért tartalmazó liturgikus edény)

Cibórium (Ostyát/Krisztus testét tartalmazó liturgikus edény)

Paténa (tál)

Szakramentárium - Misekönyv

Kenyér és bor

Egyetemes táplálék

Jézus egyetlen lakomát akart alapítani, ezért olyan ételt választott, amely egyetlen kultúrától, embertől sem idegen. Azt az ételt választotta, amely megunhatatlan eledel, amelyet minden ember fogyaszt kb. 2 éves korától halála napjáig. Így lett a kenyér a szentmise „alapanyaga”.

A Bibliában a legalapvetőbb élelem a kenyér. Kenyeret enni = enni

Később az áldozati adomány része lett (Kiv 29,2; Lev 2,4-7). Kifejezte a személyes áldozatot, az egyén felajánlását Istennek.

A bor általánosan ismert ital. Ez is az áldozat része lett.

Hétköznapi étel, ünnepi ital

A kenyér a mindennapok tápláléka, a bor pedig az ünnep itala. Életünk hétköznapi ételből és ünnepekből áll. A hétköznapi étel és az ünnepi ital jelzi, hogy a szentmise kultikus étkezése szeretné átfogni hétköznapijainkat és ünnepnapjainkat!

Isten ajándéka & emberi munka gyümölcse

Az időjárás Ura, Isten ajándéka, de az emberi munka gyümölcse is. Sok ember munkájának gyümölcse. Nem a földről vagy fáról legelünk, mint az állatok, hanem közösen termeljük ételünket.

Kenyér: Vető – Arató – molnár – pék. Bor: ültető – művelő – szüretel

Sok búzaszem – Kenyér; Sok szőlőszem – Bor

A kenyér sok búzamazóból formálódott, a bor számos szőlőszemből. Így lesz az Egyház sok tagja is egy Jézus áldozata által.

Miként ezek a kenyérdarabok szét voltak hintve a hegyeken és a halmokon és egybegyűjtve egy kenyérré váltak, úgy gyűljön össze a te Egyházad a föld határaitól a Te országodba! (Didaché – 2. sz. első fele)

Keresztény élet mintája

Ha a búzaszem el nem hal, nem hoz termést. (Jn 12,24)

Jézus élete búzaszem-élet.

Hivatásunk, hogy búzamazagokhoz legyünk hasonlók: meghalni önzésünknek és másokat táplálni. A szőlőhöz hasonlóan meg kell minket préselni, hogy mások számára örömet vigyünk!

I. FELAJÁNLIÁS/OFFERTÓRIUM

Testvérek, Isten irgalmára kérek benneteket: Adjátok testeteket élő, szent, Istennek tetsző áldozatul. Ez legyen szellemi hódolatotok. (Róm 12,1)

Keresztény élet: Felajánlani magunkat Istennek tetsző áldozatul. Mindent odaadunk: **ezt fejezi ki a kenyér és bor, valamint perselyadományunk felajánlása. Adományainkat a pap – in persona Christi – helyezzük.**

Felajánlási körmenet

Szent Jusztinus - **A testvérek – mert így nevezzük őket – gyülekezetében kenyeret és egy kehely vízzel kevert bort visznek ahhoz, aki a testvérek előljárója.**

A hívek kezdettől fogva természetesnek tartották, hogy Krisztus iránti szeretetük jeleként a hálaadó (eukarisztikus) áldozatra **adományt visznek magukkal. Kezdetben kenyeret és bort, később más ajándékokat is (olaj, gyapjú, gyümölcs, virág). Kettős cél: támogatás a pap számára és szegények szolgálata.**

Az **otthonról vagy földről való származó ajándék önmaguk ajándékozásának jele volt. Az egyén átadása Istennek.**

Igeliturgia előtt bevonulási körmenet, **Eucharisztia liturgiája előtt felajánlási körmenet a 4. századtól.** A szentmisének ezen részében már csak azok vettek részt, akik áldoztak is (katekumenek és kiközösített bűnösök nem).

Az utolsó vacsorán **Jézus kovásztalan kenyeret változtatott át. Az őskeresztények a mindennap használt kovászos kenyérral miséztek.** Nagy Szt. Gergely (604 +) óta egyre kisebb kenyeret készítettek a miséhez. A **latin egyház a 9. századtól használ kovásztalan kenyeret. Ebből lett az ostya.**

Keleti egyház kovászos kenyeret. Az adományok előkészítése egyre előrébb került, végül a **liturgia kezdetén kap helyet.**

Perselyadomány gyűjtése

A pénz megtestesíti életünk és munkánk óráit, amit felajánlunk. Ez önmagunk felajánlását jelképezi. Nem Istennek van szüksége az ajándékainkra,

hanem nekünk van szükségünk arra, hogy növekedjünk az önátadó szeretetben. Ezek a felajánlások segítenek ebben.

A kenyér felajánlása

A mai felajánlás rövid, lényegre törő szertartás. A kenyér és bor felett elmondott imádság **ősi zsidó hálaadó imából** származik. (Kiddush)

A bor és víz egyesítése

Ókori világ elterjedt gyakorlata volt a bor hígítása. **Zsidó gyakorlat** is volt.

Egyrészt követjük az utolsó vacsora gyakorlatát.

Másrészt lelki értelmet nyer.

Imádság: „A bor és víz titka által részesülünk annak istenségében, aki kegyesen részese lett emberségünknek.”

A bor felajánlása

Áldott vagy, Urunk, mindenség Istene, mert a te bőkezűségedből kaptuk a bort. Felajánljuk neked, mint a szőlőtő termését és az emberi munka gyümölcsét. Ebből lesz számunkra a lélek itala.

Incenzálás

Aztán vegye a tömjénezőt, töltsse meg az oltárról parázzsal, vegye tele kezét fűszerekből kevert füstölőszerrel, és menjen be a függönyön belülre, a szent helyre, s tegye a tűzre a füstölőszert, hogy felhője s füstje elfedje a bizonyág felett levő engesztelőhelyet, (Lev 16,12-13)

Fogadj el minket...

Alázatos lélekkel és töredelmes szívvel, kérünk Urunk, Istenünk, fogadj el minket, és legyen kedves színed előtt áldozatunk.

Nem valamit ajánlunk fel Istennek, hanem önmagunkat.

II. KÉZMOSÁS

Ószövetségi papok és leviták rituális kézmosást végeztek, mielőtt a szenthelyre léptek, hogy szolgálatukat végezzék. (Kiv 29,4)

Ki mehet fel az Úr hegyére? Ki állhat meg az ő szent helyén? Az, akinek keze ártatlan, akinek szíve tiszta. (Zsolt 24,3-4)

Tiszta kéz a tiszta szív jelképe, így lép az ember Isten elé.

III. FELAJÁNLÁSI KÖNYÖRGÉS/SECRETA

Utána imádságra szólítja fel a híveket, majd elmondja a mise második könyörgését kitért kézzel (**secreta = titokima**), ami utal arra, hogy már **csak a beavatottak lehetnek jelen**, s készülünk a konsekrációra. Az imádságban Krisztus által szólunk az Atyához.

Az áldozati adomány, a kenyér és a bor természetes és rendkívüli módon megdolgozott, az élethez szükséges elemi táplálék. A szentmisében Isten minket is szeretne átformálni, hogy éltető, tápláló eledel legyünk. Ez elkezdődik a szentmise elején: a bűnbánati imádság által a konkolyt eltávolítjuk szívünkől, majd szél gyanánt végig fúj rajtunk a Szentlélek, hogy tápláló, éltető kenyérré váljunk. Isten műve csak úgy valósul meg, ha mi is fellépünk a paténára és fölemelkedünk a kehelybe. Ha közösségbe akarok kerülni Istennel, akkor magamat kell felajánlanom! Ugyanannak kell megtörténnie a hívek közösségében, mint az oltáron: a Lélek megszentel, hogy Krisztus teste legyünk!